

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Dispvtaones Theologicae

Quatuor Tomis distinctæ: Qvibus Vniversa Theologia Scholastica Clare,
Breviter & accuratè explicatur

De Deo, Et De Angelis

Martinon, Jean

Burdegalae, 1644

Sect. 1. Vtrum Angeli sint incorporei, & purè spirituales.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73898](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73898)

4. Omnes Angelos differre specie inter se: neque fieri posse ut dentur plures Angeli eiusdem speciei, & solo numero diuersi: quia differentia numerica & individualis, sumitur à materia: Angeli autem non sunt compositi ex materia & forma 5. Angelos secundum naturam suam esse incorruptibiles. Quia nihil corrumpitur nisi per hoc, quòd forma eius à materia separatur. Angeli autem non constât materia & forma. Hæc D. Thomas sequentibus sectionibus examinabuntur.

SECTIO I.

Utrum Angeli sint incorporei, & pure spirituales?

Probat
angeli
esse pure
spirituales,
ex Script.

ANGELOS esse incorporeos & pure spirituales insinuat Scriptura, quæ omnes bonos æquæ ac malos, constantissime spiritus vocat: non ita ventos, ac rem, homines, siquæ pure vel ex parte materialia. Licet enim quædam ex illis nomine spiritus aliquando significet: non tamen ita constanter & frequenter, ac Deum, Angelos, & animam rationalem, neque eadem vocis proprietate. Speciatim vero notandum est 1. Cor. 2. v. 11. animam rationalem vocari spiritum eadem vocis proprietate, quæ Deo dicitur spiritus. Angeli autem non sunt minus proprie spiritus, quam anima rationalis. Notandum præterea, quod nisi Angeli essent tota sua natura pure & integrè spiritus, sed ex parte tantum; Scriptura non eos simpliciter vocaret spiritus in proprietate vocis. Nam homines, licet partim ex spiritu constantes, negatur esse spiritus in Scriptura, etiam post resurrectionem, quando constant ex corpore subtile & glorioso: ut videre est Luc. 24. v. 39.

2.
Probat
efficaciter
ex Lateran.
vnti.

Suar.

Idem secundò docet, & ut puto, expressè definit Concil. Lateran. cap. Firmiter, de Summa Trinitate, affirmans Deum sua omnipotentis virtute, simul ab initio temporis, utramque de nihilo condidisse creaturam, spiritalem & corporalem, angelicam videlicet & mundanam: & deinde humanam, quasi communem ex spiritu & corpore constitutam. Vbi Nota primò, cum Suarez lib. 1. de Angelis cap. 6. num. 10. hæc omnia dici in professione fidei, cuius omnes assertiones sunt definitiones: cuiusque initium est, Firmiter credimus, & simpliciter confitemur. Et quicquid sub his verbis de Dei substantia & attributis ac Trinitate docet, dogma esse fidei creditur. Postea vero de ipsius operatione primùm sic ait: *Primum vniuersorum principium, creator omnium spiritualium & corporalium*: quod etiam pertinet ad definitionem fidei. Tum eodem tenore prosequitur: *qui sua omnipotentis virtute, simul ab initio temporis utramque de nihilo condidit creaturam, spiritalem & corporalem, angelicam videlicet & mundanam: & deinde humanam quasi communem, ex spiritu & corpore constitutam.* In quibus etiam verbis, quòd Deus ex nihilo spiritalem sub-

stantiam condiderit, & quòd homo constet ex corpore & spiritu, ad definitionem quoque fidei pertinent. Sicut & quòd immediate subditur, demones non à natura, sed à se malos esse. Mirum ergo est, & parum probabile, quòd solùm pauca illa verba interposita de distinctione naturæ Angelicæ à corporea, & à composita ex corpore & spiritu, obiter tantum, & non sub eadem certitudine dicta credantur. Ita Suarez, contra quem libet addere mirum pariter esse & parum probabile, particulas, *simul ab initio temporis* &c. obiter tantum dictas fuisse, & non sub eadem certitudine, ut ipse affirmat cum multis aliis, quos præcedenti sectione refutauimus.

Nota secundò, Concilium verbis relatis, per naturam spiritalem & corporalem, angelicam scilicet & mundanam, & deinde humanam, intelligere naturas completas: quarum primam dicit esse pure spiritalem, secundam pure corporalem, tertiam mixtam, id est, ex spiritu & corpore constitutam. Certum autem est quòd nomen spiritus, & spiritualis, sumit in sensu proprio. Tum quia Concilia proprie loqui debent, præsertim in professione fidei. Tum etiam quia sumit spiritum & spiritale, eodem sensu quo anima rationalis dicitur esse spiritus. Atque ex Lateran. sub Leone X. sess. 8. de fide est animam rationalem esse proprie spiritalem, & spiritum proprie dictum. Quare ex verbis Concilij superius relatis habetur naturam angelicam completè sumptam esse verè ac proprie spiritalem: ad eoque angelos esse puros spiritus, non autè partim ex spiritu, partim ex corpore aliquo, tenui licet & subtile, constitutos, ut aliqui opinati sunt. Loquitur autem Concilium vniuersaliter de natura angelica, prout etiam demones comprehendit. Vnde subit immediate post. *Diabolus quidem natura creatus est bonus, sed ipse per se factus est malus. Homo vero diaboli suggestionem peccauit.*

Huic Lateranensis definitioni addi potest, quòd in Concilio generali Nicæno I. actione 2. in professione fidei Sophronij, animæ rationales & angeli ponuntur in eodem ordine intellectualium, & quòd idem est, spiritualium substantiarum. Atqui animæ rationales sunt pure spirituales & incorporeæ, ut vidimus supra definitum fuisse in Lateran. sub Leone X. Ergo pariter Angeli sunt pure spirituales & incorporei. Item in professione fidei Synodi septimæ generalis,

4.
Nicæni

quibus magis & melius participetur Dei perfectio, qui purus spiritus est; & quaeque magis accedant ad Dei similitudinem in praestantissimis eius actibus intellectus & voluntatis.

9. Ex eo tamen quod possibile sunt non sequitur esse de facto. Quia Deus liber est, & non creat quicquid potest, sed quicquid vult. Nec vlla est alia ratio naturalis, quae id certò aut euidenter ostendat. Nam quod Suar. disp. 35. Metaph. sect. 1. post. D. Thom. q. 50. art. 1. & lib. 2. contra Gentes c. 46. ex mundi perfectione constantis omnibus entium gradibus id conatur colligere, infirmum est & ad summum probabile. Nec magis vrget argumentum ex caelorum motu peritum. Quasi non possint Angeli aeternum sine defatigatione mouere, si corporei sint. Nam si dari potest mobile aeternum & infatigabile, quamuis corporeum nempe caelum ipsum: quidni & mouens? Minus est quod ait Vafq. disp. 178. cap. 4. de velocitate motus Angelici. Cum nullo constet indicio naturali velocius moueri quam bellas Firmamentum; mere tamen corporeas eas maxime quae sitae sunt in maxima linea motus, id est, in equatore. Infirmum etiam est quod dicunt alij, non posse alioquin tam multos simul daemones esse in eodem enegumeno, vt legionem integram Luc. 8. v. 38. id est, sex millia Daemonum: nam iuxta Vegetium, legio sex millia continet. Enimvero licet corpora nobis, nota, non possint alia penetrare corpora, vel penetrari ab alijs simili quantitate impenetrabili affectis: non est tamen euidens, neque certum, omnia corpora creata esse eiusmodi. Et euidens est posse alia creari naturaliter penetrabilia. Euidens quoque est non omnia corporea esse impenetrabilia. Omnes enim forae corporeae, substantiales aequè, ac accidentales, penetrabiles sunt, & plures simul in eodem subiecto esse possunt, quam legio daemorum integra. Quam enim multae simul species in eodem hominis cerebro? Quia tamen constat, vt initio diximus, Angelos quae intelligentes esse spiritus, & non repugnat esse pure tales, & aliunde nullum apparet vestigium corporis, cui alligati sint tanquam illius formae, aut cum quo aliter componant, nulla item necessitas corporis propriij, vel materiae, ad effectus, quos ab illis experimur; imò quaecunque à Magis & enegumenois sunt, multò melius assignantur spiritibus plane incorporeis, quam compositis ex corpore, cui licet & penetrabili, maximeque notitia secretorum cordis, quae ostendit ipsos non pendere à sensibus, ac proinde neque à corpore: ideo ratione ipsa probabilius ac verisimilius est, substantias illas esse mere incorporeas & omnino spirituales.

10. Quod si interrogas, quid nomine spiritus, aut spiritualis proprie sumpti, vt hinc sumitur, intelligendum sit? Responderi solet spi-

ritum aut spiritale proprie dictum, esse ens & spiritalis qui d signa fiet
indiuisibile, inextensum, & incapax extensionis localis seu molis, siue vt totum, siue vt partem, aut terminum, aut vinculum totius constantis partibus aptis coextendendi localiter. Cuius definitionis particulis vltimè rejiciuntur puncta siue indiuisibilia corporea, si quae sunt, continuantia vel terminantia partes continui. Verum quia non constat, an sicut vultur, aut saltem dari possunt puncta siue indiuisibilia corporea incompleta, & ordinata ad compositionem alterius: ita dari possint absoluta & completa, quae alioqui quoad crassitatem entitatis non differant à punctis illis incompletis, ac proinde, corporea sint, & corpora simplicia eatentis vere completa: iuxta quoque D. Thomam, & alios quos Philosophos, animae brutorum perfectorum sunt indiuisibiles, & tamen materiales ac corporeae: quamuis neque sint pars, neque vinculum, aut terminus extensionis localis, magis quam anima rationalis: idcirco fortè melius incorporeum, seu spiritale proprie dictum definiretur per negationem illius crassae entitatis quam habent omnia corporea. Ita vt entitas spiritualis sit purior, subtilior, tenuior, quam quaecunque materialis creata vel creabilis, diuisibilis aut indiuisibilis.

11. Omnino autem aberrant à conceptu spiritus & spiritualis proprie dicti, qui putant idem esse, ac posse penetrare corpora; & penetrationem pati: aut non pendere à materia: aut esse incommutabile & ybique totum. Nam iuxta primam definitionem, formae materiales substantiales, & accidentariae, spirituales essent: Quippe quae cum materia ipsam, tum corpora & seipsas inuicem penetrant. Iuxta secundam, materia ipsa esset spiritualis, quia non pendet à materia. Adde non repugnare dari corpus simplex physicè, ac proinde non pendens à materia, neque à forma. Quae seipsa caelum esse existimant Auerroës & quidam alij. Iuxta tertiam verò, Deus solus eius reipsa spiritualis: quod contra fidem & rationem est. Porro sicut quidam peccant in conceptu preciso spiritus & spiritualis, ita non minus peccant in conceptu corporis, aut corporei eius oppositi. Quintam vt refert D. Augustin. epist. 28. quodam existimant omnem substantiam vel essentiam veram, aliquid modo in seipsa existentem, esse corpus: quae ratione anima ipsa rationalis corpus esset, vt Augustinus ibidem ait: atque etiam Deus ipse. Quo sensu idem benignè excusat Tertullianum lib. de haeres. cap. 86. cum ait Deum corporeum ab eo dictum esse, non quod illi extensionem & molem tribueret: sed vt significaret Deum non esse inane quiddam, vel alterius qualitatem aut partem, sed ens verum in seipso existens, & ybique totum.